

## Oponentský posudek disertační práce

Jméno doktorandky:	Ing. Jana Košťálová
Školitel:	doc. Ing. Jaroslav Matuška, Ph.D.
Téma disertační práce:	Přístupnost dopravních staveb v systémech veřejné hromadné dopravy
Rok obhajoby:	2022
Studijní program:	P3710 Technika a technologie v dopravě a spojích
Studijní obor:	3708V024/Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
Školící pracoviště:	Katedra technologie a řízení dopravy
Fakulta:	Dopravní fakulta Jana Pernera
Vysoká škola:	Univerzita Pardubice

---

Předkládaný oponentský posudek byl vypracován na základě žádosti ze dne 26. září 2022, kde mě na návrh oborové rady doktorského studijního oboru Technologie a management v dopravě paní předsedkyně komise prof. Ing. Tatiana Molková, PhD. jmenovala oponentem disertační práce ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Pro posuzování jsem měl k dispozici disertační práci, která je napsána na 126 stranách, je rozdělena do 5 částí plus 11 příloh a dalších požadovaných náležitostí. K posouzení jsem měl také teze disertační práce v anglickém jazyce a strukturovaný životopis doktorandky.

### **Aktuálnost zvoleného tématu**

Řešené téma disertační práce je podle mého názoru v současné době velmi aktuální ve vztahu k problematice přepravy či obecně mobility osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace v rámci přestupních uzlů veřejné hromadné dopravy. Její aktuálnost spočívá i v tom, že obsahuje nejen všechny důležité informace o stávajícím stavu, ale i se snaží jako vlastní přínos reagovat na aktuální potřeby v této oblasti prostřednictvím vlastních návrhů.

### **Zvolené metody zpracování**

V této části se chci vyjádřit jednak k použitým metodám v rámci řešení problematiky disertační práce a k naplnění cílů práce, jednak k vlastnímu zpracování disertační práce.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že doktorandka kromě očekávaného využití metod statistické analýzy zahrнула i další metody, kdy všechny metody v rámci práce považuji za relevantní a objektivně využitelné. Tímto jsou myšleny metody, uvedené v kapitolách 3.1 až 3.3. Zde je tedy mé hodnocení zcela kladné a nemám k tomuto nic dalšího co dodat.

Co se týká vlastního zpracování disertační práce, tak struktura práce naplňuje všechny požadavky na to, jak mají být tyto práce strukturovány. K jednotlivým kapitolám/částem disertační práce a jejich zpracování připomínky nemám.

### **Splnění stanoveného cíle**

Z předložené disertační práce je jasně zřejmé, že se doktorandka velmi dobře orientuje v dané problematice. Výhodou doktorandky v tomto bylo i to, že se uvedenou problematikou dlouhodobě zabývá, což vyplývá i z příloženého seznamu jejích vlastních publikací nebo strukturovaného životopisu. Doktorandka tedy prokázala dlouhodobé zkušenosti, což je velmi chvályhodné a přispělo to k tomu, aby se mohl naplnit cíl práce, který byl stanoven, stejně jako všechny dílčí kroky/cíle. Detailní zpracování dokládá i to, že doktorandka je kompetentní v uvedené části vědního oboru a měla předpoklady k naplnění jak hlavního cíle, tak dílčích kroků/cílů.

Při posuzování účelnosti stanoveného cíle a dílčích kroků/cílů nemám připomínky, vše považuji v kontextu práce za relevantní. Nakonec tedy mohu konstatovat, že doktorandka cíl i dílčí kroky/cíle splnila.

### **Výsledky disertační práce a novost poznání**

Výsledky práce doktorandka kromě příloh zmiňuje jednak v 4. a 5. části, jednak dílčím způsobem průběžně i v textu práce. Hlavní výsledek práce (tedy „Metodika integrální přístupnosti přestupních uzlů“) odpovídá i stanovenému cíli práce. Jako pozitivní krok hodnotím i to, že doktorandka v disertační práci zmínila i úskalí a problémy, se kterými se lze setkat.

Z hlediska novosti poznání hodnotím kladně to, že doktorandka účelně využila dosud používané metodiky v jednotlivých státech světa dle analytické části práce. Pozitivně v rámci návrhu doktorandky hodnotím i synergii přístupu v poznání, což také lze označit jako nový prvek. Nakonec jako nový prvek také hodnotím i komplexnost řešení a koncepci navržené metodiky, což u uvedených metodik není zcela běžné.

### **Význam pro praxi a pro rozvoj vědy**

Při hodnocení v rámci této části posudku jsem vycházel z částí 4 a 5 disertační práce, stejně jako z příloh. Všechny jak teoretické, tak i praktické přínosy jsou významné povahy.

Z hlediska přínosů pro praxi se musí opět zejména ocenit detailní analýza problematiky a vlastní návrhy, především pak precizní přístup k návrhu metodiky.

Disertační práce poskytuje výstupy i pro rozvoj vědy. Díky synergii zejména detailní analýzy problematiky včetně stavu vědeckého poznání spolu se zvolenými metodami zpracování se doktorandce podařilo prohloubit stav vědeckého poznání sledované problematiky.

Ze strany oponenta disertační práce v tomto bodu posudku nemám žádné připomínky a mé hodnocení je kladné.

### **Rozsah a kvalita publikací ve vztahu k tématu disertační práce**

V disertační práci je uvedeno celkem 13 publikací doktorandky, které se všechny vztahují k tématu disertační práce. Podle příslušné směrnice Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice je počet publikací zcela dostačující. Z hlediska struktury těchto publikací doktorandka současně splňuje i požadavky na dostatečný počet publikačních výstupů v prestižních publikačních zdrojů. Tento bod posudku je také zcela bez připomínek.

### **Úprava práce po stránce formální a odborné**

Po stránce formální nepřekračuje počet nedostatků obvyklou míru (jsou zde ojedinělé formální nedostatky a překlepy), takže toto lze hodnotit kladně.

Z hlediska odborné terminologie také nejsou zásadní připomínky. Doktorandka si velmi dobře osvojila terminologii ze své oblasti odborného zaměření, ovšem z hlediska provozování dopravy je možno nalézt některé nedostatky.

Je otázkou, zda u formulace na straně 28 ve znění „osoby zdravotně postižené s těžkým tělesným či smyslovým poškozením“ nemá být správně uvedeno „postižením“ místo „poškozením“. Doktorandka měla v rámci práce používat jednotné používání pojmů, protože pro stejné označení používá současně pojmy „veřejná osobní doprava“, „veřejná hromadná doprava“ a „veřejná doprava“. Současně (například strana 22) je místo pojmu „dopravy“ uvedeno „doprav“. Ještě zmíním název kapitoly 1.5.3, kde termín „zrakově postižení“ má pejorativní význam a lepší by bylo použít termín „osoby se zrakovým postižením“.

### **Otázky pro doktorandku při obhajobě**

1. Práce se mj. věnuje přestupním uzlům se společným nástupištěm hrana – hrana v regionální, příměstské i vysokorychlostní dopravě. Jsou nějaké zvláštnosti pro nástupiště hrana – hrana u MHD?
2. Dá se předpokládat v budoucnu snaha o sjednocení pravidel předmětu disertační práce v rámci celého světa nebo aspoň Evropy?
3. Na str. 82 u bodu 5) má být skutečně „Zřízení hromadné dopravy“, nebo „Zařízení hromadné dopravy“?
4. Doplnující otázka: Jak se díváte na snahu zařadit mezi handicapované osoby i osoby se sluchátky nebo osoby intenzivně sledující mobilní telefony? Například se objevují návrhy na doplnění upozornění pro osoby s mobily před jejich vstupem na přechod pro chodce barevnou výstrahou na pochozí ploše.

### **Závěr**

Na základě výše uvedeného konstatuji, že doktorandka prokázala schopnosti samostatné vědecké práce, analýzy dostupné literatury, získávání poznatků, tvorby návrhu postupu v analýze i experimentální činnosti. Získané materiály a výsledky analytické části práce, pracovních postupů a dovedností správně použila pro dosažení stanoveného cíle. Proto mohu konstatovat, že disertační práce paní Ing. Jany Košťálové splnila svůj cíl i své dílčí kroky/cíle a je přínosem pro studijní program Technika a technologie v dopravě a spojích po stránce teoretické i praktické. Teoretické a praktické přínosy disertační práce jsou nesporné, dávají této práci větší aplikační význam. Proto na základě výše uvedeného **doporučuji** uvedenou práci přijmout k obhajobě a po zodpovězení položených otázek a po úspěšné obhajobě udělit paní Ing. Janě Košťálové na základě platných právních předpisů přiznaný akademický titul "Philosophiae doctor – Ph.D.".

V Pardubicích, dne 13. října 2022

doc. Ing. Pavel Drdla, Ph.D.  
Dopravní fakulta Jana Pernera  
Univerzita Pardubice